

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Epidemiologinen toiminta

Hyväksytty 13.1.2025

Helsinki

Sisällys

1	Palveluntuottaja	4
1.1.	Palvelun kuvaus	4
1.2.	Yksikön tiedot	4
2	Toimintaperiaatteet ja arvot	5
3	Riskien hallinta	6
3.1	Työturvallisuus: vaarojen arviointi	6
3.2	Varautuminen ja valmius	6
3.3	Tietosuoja, tietoturva ja tietosuoja-asetusten mukaisen osoitusvelvollisuuden toteuttaminen	7
4	Asiakas- ja potilasturvallisuus	9
4.1	Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus sosiaali- ja terveydenhuollon epäkohdista	9
4.1.1	<i>Epäkohtien ja vaaratapahtumien tunnistaminen ja niistä ilmoittaminen</i>	9
4.1.2	<i>Epäkohtien ja vaaratapahtumien käsittely ja raportointi</i>	10
4.2	Vakavien vaaratapahtumien selvittely	11
4.3	Asiakkaiden ja potilaiden hyvinvoinnista huolehtiminen	11
4.3.1	<i>Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen</i>	11
4.3.3	<i>Tartuntatauti- ja infektioiden ennaltaehkäisy sekä hygieniakäytännöt</i>	12
4.4	Lääkehoito	12
4.4.1	<i>Lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon toteuttaminen</i>	12
4.5	Laite ja tarviketurvallisuus	12
5	Asiakkaan asema, oikeudet ja oikeusturva	13
5.1	Palveluihin hakeutuminen ja palveluiden saatavuuden määräajat	13
5.2	Asiakkaan ja potilaan hoidon suunnittelu	13
5.3	Asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeus	14
5.4	Asiakkaiden, potilaiden ja läheisten osallisuus	14
5.5	Palautekanavat ja tiedon hyödyntäminen	14
5.6	Sosiaali- ja potilasasiavastaava	15
5.7	Muistutukset ja kantelut	15
6	Henkilöstö	16
6.1	Ammatinharjoittamisen edellytykset ja valvonta	16
6.2	Määrä, rakenne ja riittävyys	16
6.3	Perehtyminen ja osaamisen varmistaminen	16
6.4	Työhyvinvointi ja turvallisuus	17
6.5	Tartuntataudeilta suojaaminen	17
7	Toimintaympäristö ja tukipalvelut	18
7.1	Toimintaympäristö	18
7.2	Ympäristötyö	18
7.3	Tiloihin liittyvät teknologiset ratkaisut	18
7.4	Tukipalvelut ja alihankinta	18
7.4.1	<i>Kuljetukset</i>	19
8	Omavalvonnan seuranta	20
8.1	Raportointi	20
8.2	Arkistointi ja viestintä	20
8.3	Suunnitelman hyväksyntä	20

ALAYKSIKÖN OMAVALVONTASUUNNITELMAN TIIVISTELMÄ

ALAYKSIKÖN NIMI	Epidemiologinen toiminta
ALAYKSIKÖSSÄ TUOTETUN TAI TUOTETTUJEN PALVELUJEN SEKÄ ASIAKASKUNNAN /KOHDERYHMÄN LYHYT KUVAUS	<p>Epidemiologinen toiminta selvittää Helsingin kaupungin alueella tartuntatautiepidemioita ja avoterveydenhuollon hoitoon liittyviä infektioita sekä antaa näihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta.</p> <p>Epidemiologinen toiminta seuraa Helsingin tartuntatautilannetta ja vastaa tartuntatautien kuntatason valvonnasta ja torjuntavalmiudesta yleisvaarallisten ja valvottavien tartuntatautien osalta yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden ja HUS:in sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.</p> <p>Epidemiologinen toiminta seuraa yleisvaarallisia ja joitakin valvottavia tartuntatautia sairastavia potilaita ja jäljittää heille altistuneita tartuntatautilakiin perustuen tartuntataudeista vastaavan lääkärin alaisuudessa.</p> <p>Epidemiologinen toiminta tekee yhteistyötä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan kanssa ruokamyrkytys-epidemioiden selvitystyöryhmässä vastaten omalta osaltaan ruokamyrkytys- ja vesiepidemioiden valvonnasta ja hoidosta.</p>
OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA	Omavalvontasuunnitelman laatimisesta vastaavat alayksikön vastuuhenkilöt. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja useammin, jos toiminnassa tapahtuu oleellisia muutoksia. Omavalvontaa toteutetaan jatkuvasti, havaituista puutteista raportoidaan ja ryhdytään tarvittaviin toimiin epäkohtien korjaamiseksi.
ALAYKSIKÖN VASTUUHENKIÖ JA HENKILÖSTÖ-RAKENNE	Ylilääkäri ja osastonhoitajat toimivat vastuuhenkilöinä. Henkilöstön rakenne: lääkärit (2), sairaan-/terveydenhoitajat (6) ja hygieniahoitaja (1)

SAMMANFATTNING AV PLAN FÖR EGENKONTROLL

NAMN	Epidemiologiska verksamhet
KORT BESKRIVNING OM SERVICE OCH KLIENTER / MÅLGRUPP	<p>Epidemiologiska verksamhet utreder smittsamma sjukdoms epidemier i Helsingfors stadsområde och ger råd och vägledning i samband med infektionssjukdomar.</p> <p>Epidemiologiska verksamhet övervakar infektionssjukdomssituationen i Helsingfors och ansvarar för kontroll av smittsamma sjukdomar på kommunal nivå och beredskap för att bekämpa allmänfarliga smittsamma sjukdomar och kontrollerbara sjukdomar i samarbete med andra välfärdsregioner och HUS och Institutet för hälsa och välfärd.</p> <p>Epidemiologiska verksamhet sköter uppföljningen av patienter med allmänfarliga smittsamma sjukdomar och övervakningspliktiga smittsamma sjukdomar och sköter av smittspårningen enligt infektionssjukdomslagen, under överinseende av en läkare ansvarig för smittsamma sjukdomar.</p> <p>Epidemiologiska verksamhet samarbetar med Helsingfors stadsmiljöavdelningen i arbetsgruppen för utredning av matförgiftningsepidermi och ansvarar för sin del av övervakning och behandling av matförgiftningar och vattenepidemier.</p>
EGENKONTROLL OCH UPPFÖLJNING	Egenkontroll är en del av vardaglig styrning av verksamhet. Uppföljning och rapportering genomförs efter social-, hälsovårds- och räddningssektorn riktlinjer.
ANSVARSPERSON OCH PERSONAL-STRUKTUR	Överläkare och avdelningsskötare. Läkare (2), sjukskötare/hälsovårdare (6) ja hygiensjukskötare (1)

1 Palveluntuottaja

Epidemiologinen toiminta kuuluu terveysasemat ja sisätautien poliklinikka - palvelun keskitetyt palvelut -yksikköön. Terveysasemat ja sisätautien poliklinikka on osa terveys- ja päihdepalveluita, joka on yksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelukokonaisuus.

1.1. Palvelun kuvaus

Epidemiologinen toiminta toteuttaa tartuntatautilakiin perustuvia tehtäviä Helsingin kaupungin alueella.

Epidemiologinen toiminta selvittää tartuntatautiepidemioita ja avoterveydenhuollon hoitoon liittyviä infektioita sekä antaa näihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta.

Epidemiologinen toiminta seuraa Helsingin tartuntatautilannetta ja vastaa tartuntatautien kuntatason valvonnasta ja torjuntavalmiudesta yleisvaarallisten ja valvottavien tartuntatautien osalta yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Epidemiologinen toiminta seuraa yleisvaarallisia ja joitakin valvottavia tartuntatautia sairastavia potilaita ja jäljittää heille altistuneita tartuntataudeista vastaavan lääkärin alaisuudessa.

Epidemiologinen toiminta tekee yhteistyötä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan kanssa ruokamyrkytys-epidemioiden selvitystyöryhmässä vastaten omalta osaltaan ruokamyrkytys- ja vesiepidemioiden valvonnasta ja hoidosta.

1.2. Yksikön tiedot

Yksikön katuosoite: Toinen linja 4 A
Postinumero: 00530 Helsingin
Postiosoite: PL 6009, 00099 Helsingin kaupunki
Puh.: 09 310 28570

Toiminnasta vastaavat ylilääkäri ja osastonhoitaja.

2 Toimintaperiaatteet ja arvot

Toteutamme epidemiologisessa toiminnassa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan visiota: "Luomme helsinkiläisille hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyöllä ja vahvalla osaamisella." Toimimme sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategian palvelulupausten ja tavoitteiden mukaisesti.

Tavoitteenamme on huolehtia helsinkiläisille lainmukaiset, laadukkaat ja turvalliset palvelut asiakaslähtöisesti vastuualueidemme osalta.

Kannustamme asiakkaita ottamaan vastuuta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä sekä turvallisuudesta. Toimintamalleja ja palveluja uudistetaan yhdessä henkilöstön kanssa. Palvelut räätälöidään asiakkaan kanssa vastaamaan hänen tarpeitaan. Tavoitteena on parantaa yhtäaikaaisesti palvelujen saatavuutta ja asiakaskokemusta, vaikuttavuutta, tuottavuutta sekä henkilöstökokemusta.

Noudatamme kaikessa toiminnassamme kaupungin eettisiä periaatteita:

- Olemme kaikessa toiminnassamme palvelutehtävässä.
- Teemme kaiken jatkuvasti hieman paremmin.
- Painotamme rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaista kohtelua.
- Emme salli rasismia, syrjintää, epäasiallista kohtelua emmekä seksuaalista häirintää
- Noudatamme kaikkia kaupunkia koskevia säännöksiä.
- Suojaamme järjestelmät hyvin.
- Emme salli korruptiota emmekä väärinkäytöksiä.
- Tarjoamme ajoissa apua ja tuemme kaikkein haavoittuvimpia ihmisryhmiä.
- Painotamme kestäväää kehitystä ja torjumme ilmastonmuutosta.
- Rakennamme eettistä toimintakulttuuria

Perehdytämme kaikki uudet työntekijämme Helsingin kaupungin eettisiin periaatteisiin. Käymme eettiset periaatteet työyhteisössämme läpi vuosittain ja esihenkilöt sekä työntekijät arvioivat niiden toteutumista jatkuvasti. Esihenkilöt puuttuvat esiintuotuihin epäkohtiin.

3 Riskien hallinta

Toimimme Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti ja turvaamme kaupunkilaisten hyvinvointia ja toimintakykyä laadukkailla palveluilla, jotka perustuvat palvelujen helppoon käytettävyyteen ja oikea-aikaiseen avun saatavuuteen. Riskeiksi katsotaan toiminnan kohtaamat sisäiset ja ulkoiset tekijät ja vaikutteet, jotka luovat epävarmuutta palvelujen toteutumiselle tai vaarantavat palvelujen toteutumista suunnitellussa laajuudessa tai aikataulussa.

Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Jokaisella työntekijällä on tärkeä rooli arjen riskienhallinnassa omassa tehtävässään ja työympäristössään riskien tunnistamisessa ja arvioinnissa. Työntekijän rooliin sisältyy toiminta riskien ennaltaehkäisemiseksi sekä raportointi havaitsemistaan riskeistä, mahdollisista väärinkäytöksistä ja läheltä piti -tilanteista esihenkilölleen.

3.1 Työturvallisuus: vaarojen arviointi

Vaarojen arviointi on prosessi, jossa työnantaja ja työntekijät yhdessä tunnistavat ja arvioivat työpaikan vaara- ja kuormitustekijät työn tekemisen näkökulmasta. Laadukkaasti tehty vaarojen arviointi vähentää työpaikalla sattuvia henkilö- ja materiaalivahinkoja, lisää työhyvinvointia sekä parantaa työn tehokkuutta ja tuottavuutta.

Vaarojen arviointi on lakisääteinen tehtävä (Työturvallisuuslaki_738/2002) ja sen tekemisestä vastaa esihenkilö. Vaarojen arviointi tehdään aina kun työympäristössä ja työn tekemisessä tapahtuu isompia muutoksia, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Vaarojen arviointi tulee olla tehtynä/päivitetynä aina ennen työterveyshuollon tekemää työpaikkaselvitystä. Vaarojen arviointi kirjataan Työsuojelupakki-järjestelmään.

Työturvallisuusriskien ilmaantuessa jokainen toteuttaa osaltaan vaadittavat toimenpiteet riskin vaikutuksen minimoimiseksi ja ilmoittaa huomiosta ja toimenpiteistä esihenkilölle (Työturvallisuuslaki_738/2002). Esihenkilöt tekevät ilmoituksen Työsuojelupakkiin ja vastaavat toimenpiteistä, jotka minimoivat riskin toistumisen.

Vaarojen arvioinnissa esille nousseet asiat käsitellään keskitettyjen palveluiden esihenkilökokouksessa kerran vuodessa ja lisäksi tarpeen mukaan.

3.2 Varautuminen ja valmius

Epidemiologisen toiminnan esihenkilöt vastaavat alayksikkönsä turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien ja muiden turvallisuuteen liittyvien toimintaohjeiden päivittämisestä vuosittain sekä työntekijöiden informoinnista. Jokainen työntekijä tutustuu toimipaikkansa turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan. Suunnitelmat ja toimintaohjeet ovat työntekijöiden saatavilla digitaalisesti SOTEPE – Epidemiologinen toiminta Teams-ryhmässä ja tulostettuina toiminnan tiloissa.

Turvallisuuskierros

- Osana perehdytyksenä uusille työntekijöille
- Uusien toimitilojen käyttöönoton yhteydessä
- Olosuhteiden muuttuessa
- Vuosittain vaarojen arvioinnin yhteydessä

Epidemiologisessa toiminnassa on laadittu erilliset sähkö- ja vesikatkoihin varautumisen ohjeet, joka päivitetään vuosittain turvallisuus- ja pelastussuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

3.3 Tietosuoja, tietoturva ja tietosuoja-asetusten mukaisen osoitusvelvollisuuden toteuttaminen

Käsitlemme epidemiologisessa toiminnassa asiakas- ja potilastietoja rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi eli terveyden- ja sosiaalihuollon järjestämiseksi. Henkilörekisteristä on laadittu rekisteriseloste ([Potilasrekisteri \(hel.fi\)](#)), jonka tarkoituksena on, että rekisteröity saa kattavan ja selkeän kuvan henkilötietojen käsittelyn kokonaisuudesta. Rekisteröidyt eli potilaat ja asiakkaat voivat käyttää rekisteröidyn oikeuksiaan (mm. oikeus tarkastaa omat tietonsa, oikaista tietoja, poistaa tiedot, vastustaa ja rajoittaa tietojen käsittelyä) kaupungin sähköisen asiointin kautta tai asioimalla yksikössä.

Käsitlemme lisäksi tartunnanjäljityksen tapauskohtaisia rekistereitä. [Tartunnanjäljityksen tapauskohtainen rekisteri \(hel.fi\)](#) Käsittelyn tarkoituksena on yleisvaarallisen tai valvottavan tartuntataudin tai muun tartuntataudin jäljitys, mikrobikantajuuden ja perustellusti altistuneiksi epäiltyjen seuranta tartuntatautilain perusteella.

Esihenkilöt huolehtivat uudessa tehtävässä aloittavien työntekijöidensä perehdyttämisestä tietoturva- ja tietosuojaohjeisiin sekä työntekijöiden omissa työtehtävissään tarvittavaan erityisosaamiseen. Perehdytyksen yhteydessä käydään läpi kaikki henkilötietojen käsittelyyn ja kirjaamiseen liittyvät ohjeistukset, ja mistä nämä löytyvät. Esihenkilöiden vastuulla on ylläpitää henkilökunnan osaamista tietoturvan, tietosuojan, järjestelmien sekä kirjaamisen osalta sekä huolehtia, että työntekijät ovat tietoisia kirjaamiseen liittyvästä ohjeistuksesta. Esihenkilöt valvovat henkilötietojen käsittelyä ja vastaavat siitä, että käsittely on toimialan ohjeistuksen mukaista sekä kirjaukset ovat oikeita ja riittävän kattavia käyttötarkoituksensa kannalta.

Työhön tullessaan työntekijä sitoutuu noudattamaan annettuja ohjeita. Jokainen työntekijä on velvollinen suorittamaan kaupungin yhteisen tietosuojakoulutuksen ja –tentin, DigiABC tulee suorittaa n. kahden viikon sisällä työsuhteen alusta. Tietosuojatentin suorittamisesta työntekijä saa todistuksen. DigiABC suoritetaan vuosittain. Jokainen työntekijä perehtyy potilastietojärjestelmän (Apotti) kirjaamisoppaaseen. Potilastietojärjestelmän kirjaamista auditoidaan esihenkilöiden toimesta vähintään kerran vuodessa terveysasemat ja sisätautien poliklinikka -palvelun yhteisen ohjeistuksen mukaisesti.

Jokaisella työntekijällä on velvollisuus käsitellä tietoja asianmukaisesti ja salassapitoa noudattaen. Työntekijöillä on myös velvollisuus ilmoittaa välittömästi havaitsemastaan tietoturvaloukkauksesta esihenkilölle ja oman organisaationsa tietosuojan vastuuhenkilölle.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tietosuojavastuuhenkilöiden yhteissähköposti sote.tietosuoja@hel.fi

Helsingin kaupungin tietosuojavastaavan yhteystiedot:

Tietosuojavastaava

Kaupunginkanslia

Hallinto-osasto

PL 1

00099 Helsingin kaupunki

tietosuoja(a)hel.fi

4 Asiakas- ja potilasturvallisuus

Edistämme asiakas- ja potilasturvallisuutta lääkehoito-osaamisen, hoitoon liittyvien infektioiden torjunnan, potilaan eristämisen ja liikkumisen rajoittamisen, hoidon ja asiakastyön dokumentoinnin, osto- ja tukipalvelujen, alueellisen yhteistyön ja fyysisen ympäristön osalta. Varmistamme asiakas- ja potilasturvallisuus työn arjessa, joten kehittämistarpeita ja riskejä tunnistetaan osana toimintaa ja se kuuluu kaikille jokapäiväiseen työhön. Riskien ja epäkohtien tunnistamisessa pyritään ennakoivaan tunnistamiseen ja havainnointiin, jotta tarvittavia toimenpiteitä voidaan tehdä ennen ei-toivottujen tapahtumien toteutumista.

4.1 Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus sosiaali- ja terveydenhuollon epäkohdista

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain (741/2023) 29§:n mukaan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön tulee ilmoittaa palveluntilaajan nimeämälle vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoittaminen tehdään ensisijaisesti HaiPro-ilmoitusjärjestelmää käyttäen.

Palvelunjärjestäjän, palveluntuottajan ja yksikön vastuuhenkilön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. (Sote Valvontalaki 29§.)

Ilmoitusvelvollisuus koskee myös ulkoisen palveluntuottajan henkilöstöä ja palveluntuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista.

4.1.1 Epäkohtien ja vaaratapahtumien tunnistaminen ja niistä ilmoittaminen

Pyrimme riskien ja epäkohtien tunnistamisessa ennakoivaan tunnistamiseen ja havainnointiin, jotta tarvittavia toimenpiteitä voidaan tehdä ennen ei-toivottujen tapahtumien toteutumista.

Asiakas- ja potilasturvallisuuden riskien hallintaa ovat yhtenäiset toimintatavat ja hyvät käytänteet. Yhtenäiset kirjaamiskäytänteet (Apotti-kirjaamisopas), lääkehoitosuunnitelmassa kuvattu lääkityksen tarkastaminen, asiakkaan/potilaan tunnistaminen sekä menetelmät (esim. ISBAR) tiedonkulun varmistamisessa.

Työntekijät ilmoittavat havaitsemansa epäkohdat, vaaratapahtumat tai niiden uhat omalle esihenkilölleen käytössä olevien järjestelmien kautta (HaiPro ja Työsuojelupakki). Vaaratapahtumien, havaittujen epäkohtien ja läheltä piti -

tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden puheeksi ottaminen, kirjaaminen, analysointi, tarvittavat toimenpiteet ja raportointi. Vastuu riskienhallinnassa ja saadun tiedon hyödyntämisessä kehitystyössä on esihenkilöillä. Työntekijöiden vastuulla on epäkohtien tunnistaminen arjen työssä, niihin reagointi ja tiedon saattaminen johdon käyttöön. Esihenkilöt vastaavat käytäntöjen luomisesta asiakas- ja potilasturvallisuustyön toteutumisen tueksi.

Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittelyyn kuuluu avoin ja rakentava keskustelu työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisten ja läheisten kanssa. Avoin ja rakentava keskusteluympäristö tukee hyvän turvallisuuskulttuurin rakentumista työyksiköissä. Jos tapahtuu vakava, mahdollisesti korvattavia seurauksia aiheuttanut haivatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.

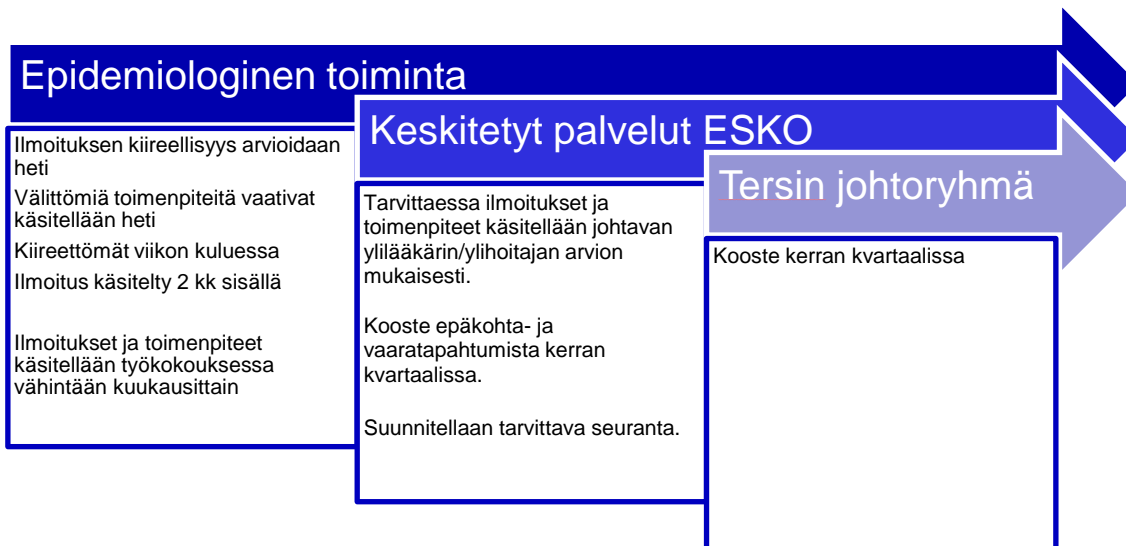
4.1.2 Epäkohtien ja vaaratapahtumien käsittely ja raportointi

Ilmoitusten käsittelijät (lähiesihenkilöt) saavat viestin sähköpostiinsa uusista ilmoittamisjärjestelmiin tehdyistä ilmoituksista. Viestit katsotaan päivittäin ja arvioidaan käsittelyn kiireellisyys. Välittömiä toimenpiteitä vaativat asiat käsitellään heti. Vastuuhenkilön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Käsittelijä aloittaa kiireettömien ilmoitusten käsittelyn viikon kuluessa. Ilmoituksen tulee olla käsitelty kahden kuukauden kuluessa. Käsittelijän tulee huolehtia, että järjestelmässä on sijainen poissaolojen ajan.

Keskitettyjen palveluiden johdolle (johtava ylilääkäri ja ylihoitaja) siirretään kaikki tapahtumat, jossa asiakkaalle/potilaalle on tapahtunut vakava haitta. Myös asioita, joihin halutaan alayksikköä laajempi käsittely tai joilla on merkittävää informaatioarvoa, tuodaan keskitettyjen palveluiden johdon tietoon. Johtava ylilääkäri/ylihoitaja arvioivat oikean käsittelyfoorumin (keskitettyjen palveluiden esihenkilökokous, terveysasemat ja sisätautien poliklinikka -palvelun johtoryhmä).

Ilmoituksen teknisen käsittelyn lisäksi keskeistä on yhteinen keskustelu ja asian käsittely sekä tarvittavien toimenpiteiden käynnistäminen. Laatu- ja turvallisuuspoikkeamien, vaaratapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden, epäkohtien tai niiden uhkien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toteutuminen tai toistuminen.

	Käsittely-foorumi	Käsittelyn tiheys	Vastuuhenkilö	Käsittelyfoorumi
Haipro	Lähiesihenkilö Työyksikön kokoukset	Heti / viikottain Kuukausittain käydään läpi alayksikön kooste	Osastonhoitaja Ylilääkäri	Keskitettyjen palveluiden esihenkilökokous (kerran kvartaalissa) ja tarvittaessa terveysasemat ja sisätautien poliklinikka - palvelun johtoryhmä
Työsuojelu- pakki	Lähiesihenkilö Tarvittaessa työyksikön kokoukset	Heti Kuukausittain käydään läpi alayksikön kooste	Osastonhoitaja Ylilääkärit	Keskitettyjen palveluiden esihenkilökokous (kerran kvartaalissa) ja terveysasemat ja sisätautien poliklinikka - palvelun johtoryhmä

4.2 Vakavien vaaratapahtumien selvittely

Vakavassa vaaratapahtumassa tai epäkohdassa asiakkaalle tai potilaalle on aiheutunut tai melkein aiheutunut merkittävää haittaa tai huomattavaa pysyvää haittaa tai hänen henkeensä tai turvallisuuteensa on kohdistunut vakava vaara. Vakava vaaratapahtuma tai epäkohta on voinut myös kohdistua suureen joukkoon ihmisiä. Vakava haitta tarkoittaa kuolemaan johtanutta, henkeä uhannutta, sairaalahoidon aloittamiseen tai jatkamiseen johtanutta, pysyvään tai merkittävään vammaan ja toimintaesteisyyteen tai -kyvyttömyyteen johtanutta tilannetta tai muuta erityisen vakavaa tapahtumaa.

Vakavien vaaratapahtumien ja epäkohtien tarkempaan selvittelyyn on toimialalla käytössä erillisessä toimintaohjeessa (TOIM028, Vakavien vaaratapahtumien selvittely potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiseksi Helsingin sosiaali- ja terveystoimessa) kuvattu menettelytapa ja selvittelyprosessi. Erityistä huomiota kiinnitetään toiminnan kehittämiseen vaaratapahtumien ja epäkohtien selvittelyn pohjalta. HaiProssa on vakavien vaaratapahtumien ja epäkohtien selvittely -osio. Toimintaohje ”Vakavien vaaratapahtumien selvittely” ohjeistaa selvittelyprosessin tarkemmin. Tukea vakavien vaaratapahtumien selvittelyyn annetaan hallinnon laadun ja valvonnan tuki -yksiköstä.

Vakava vaaratapahtuma tuodaan aina keskitettyjen palveluiden johtavan ylilääkäriin ja ylihoitajan tietoon, jotka arvioivat tarvittavat toimenpiteet tapahtuman käsittelemiseksi, vastaavan tilanteen ennaltaehkäisemiksi sekä tarvittavat tukitoimet niin asiakkaalle/potilaalle sekä hänen läheisilleen ja työntekijöille.

4.3 Asiakkaiden ja potilaiden hyvinvoinnista huolehtiminen

4.3.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tartuntatautityöhön liittyvä palvelun tarve kirjataan asiakkaan henkilökohtaiseen suunnitelmaan potilastietojärjestelmään. Suunnitelman tavoitteena on antaa tartunnan saaneelle tai tartuntataudille altistuneelle ja häntä hoitavalle taholle ohjeet tartuntataudin seurantaan tai seulontaa varten. Suunnitelma saatetaan asiakkaan tiedoksi yhteydenoton yhteydessä.

Suunnitelmassa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tartuntatautityön ja infektioiden torjunnan näkökulmasta tunnistamalla ja ottamalla puheeksi mahdolliset terveyden riskitekijät. Suunnitelma päivitetään asiakkaan tilanteen muuttuessa.

Asiakkaiden monikulttuurinen tausta on huomioitu erikielisinä toiminta- ja valmistautumisohjeina. Käytämme tarvittaessa tulkkauspalveluita.

4.3.3 Tartuntatautiin ja infektioiden ennaltaehkäisy sekä hygieniakäytännöt

Noudatamme epidemiologisessa toiminnassa valtakunnallisia sekä Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan hygieniakäytäntöihin liittyviä säädöksiä, suosituksia ja ohjeita, jotka löytyvät toimialan sisäisiltä verkkosivuilta.

Torjumme hoitoon liittyviä infektioita (Tartuntatautilaki 17 §). Esihenkilöiden vastuulla on varmistaa henkilöstön osaaminen ja yhteisesti sovittujen ohjeiden noudattaminen. Käsien pesuun ja käsihuuhteen käyttöön on järjestetty mahdollisuus sekä työntekijöille että asiakkaille ja heidän omaisilleen sekä muille vierailijoille.

4.4 Lääkehoito

Epidemiologisen toiminnan lääkehoidon turvallista toteuttamista seurataan, arvioidaan ja valvotaan esihenkilöiden toimesta. Esihenkilöt seuravat ja valvovat henkilöstön lääkehoidon koulutukset ja henkilöstön lääkelupien ajantasaisuutta.

4.4.1 Lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon toteuttaminen

Turvallinen lääkehoito perustuu seurattavaan ja vähintään vuosittain päivitettävään epidemiologisen toiminnan lääkehoitosuunnitelmaan, joka perustuu Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistukseen Turvallinen lääkehoito -oppaassa (2021) sekä Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan turvallisen lääkehoidon ohjeistukseen Turvallinen lääkehoito -toimintaohje (TOIM024).

4.5 Laite ja tarviketurvallisuus

Epidemiologisessa toiminnassa ei ole omaan toimintaan rekisteröityjä lääkintälaitteita.

5 Asiakkaan asema, oikeudet ja oikeusturva

5.1 Palveluihin hakeutuminen ja palveluiden saatavuuden määräajat

Epidemiologinen toiminta saa tiedon tartunnan saaneista, joilla on tartuntatautilaissa määritetty yleisvaarallinen, valvottava tai ilmoitettava tartuntatauti, THL:n tartuntatautirekisteristä, HUS-yhtymän Haavi-järjestelmästä tai suoraan puhelimitse tai Apotti-potilastietojärjestelmän kautta hoitavalta lääkäriltä. Epidemiologinen toiminta jatkaa HUS-yhtymän aloittamaa tartunnanjäljitystä erikoissairaanhoidon osastolla hoidossa olevien potilaiden kohdalla, ja aloittaa tartunnanjäljityksen avohoidon potilaiden osalta. Epidemiologinen toiminta on yhteydessä potilaisiin ja asiakkaisiin puhelimitse ja Maisa-asiakasportaalin kautta.

Tartuntatautilain 6 § (20.12.2022/1149) mukaan tässä laissa tarkoitettujen valtion viranomaisten ja asiantuntijalaitosten sekä hyvinvointialueiden, HUS-yhtymän ja kuntien ympäristöterveydenhuollon on järjestelmällisesti torjuttava tartuntatauteja sekä varauduttava terveydenhuollon häiriötilanteisiin. Niiden on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan.

Epidemiologinen toiminta tekee yhteistyötä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan kanssa ruokamyrkytys-epidemioiden selvitystyöryhmässä ja vastaa omalta osaltaan ruokamyrkytys- ja vesiepidemioiden valvonnasta ja hoidosta. Epidemiologinen toiminta saa tiedon ruokamyrkytys- ja vesiepidemiasta Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta, jonne epidemian epäily on välittynyt yleensä suoraan asiakkailta. Epidemiologinen toiminta vastaa ruokamyrkytys- ja vesiepidemioissa tarvittavista ihmisten mikrobinäytteiden järjestämisestä.

Tapausten määrää ja käsittelyn aloittamisen viivettä seurataan kuukausitasolla keskitettyjen palveluiden johdon toimesta, joka raportoi ylemmälle johdolle.

5.2 Asiakkaan ja potilaan hoidon suunnittelu

Toteutamme yleisvaarallista ja valvottavaa tartuntatautia sairastavien potilaiden ja heille altistuneiden seurantaa ja tartunnanjäljitystä tartuntatautilain perusteella. Annamme yleisvaarallisille ja valvottaville tartuntataudeille sairastuneille ja altistuneille ohjausta ja neuvontaa tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi, ja suunnittelemme tarpeelliset toimenpiteet, kuten tartunnan saaneiden seurantanäytteet ja altistuneiden seulontatutkimukset ja rokotukset. Noudatamme THL:n tauti- ja taudinaiheuttajakohtaisia suosituksia.

Epidemiologisen toiminnan tartuntataudeista vastaava lääkäri vastaa tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi tarvittavista toimista tartunnan saaneen tai altistuneen kohdalla ja tarvittaessa tekee hoidon tarpeen arvioinnin. Pääsääntöisesti hoidon tarpeen arviointi, diagnosointi ja hoito ovat potilaan hoitavan lääkärin vastuulla. Jos hoitajan ja asiakkaan välisessä puhelussa nousee esille huoli asiakkaan terveydestä, ohjataan häntä olemaan yhteydessä terveysasemaan tai päivystysapuun.

5.3 Asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeus

Noudatamme sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintaohjetta ”TOIM027 Asiakkaan ja potilaan hyvä kohtelu ja kaltoinkohtelun ehkäiseminen sosiaali- ja terveystoimialalla” asiakkaan tai potilaan hyvän kohtelun toteutumisen varmistamiseksi.

Potilasta hoidetaan yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos potilas kieltäytyy tietyistä hoidosta tai hoitotoimenpiteestä, häntä on mahdollisuuksien mukaan hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan muulla lääketieteellisesti hyväksyttävällä tavalla. (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista §2)

Alaikäisen potilaan mielipide hoitotoimenpiteeseen on selvitettävä silloin, kun se on hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden mahdollista. Jos alaikäinen ikänsä ja kehitystasonsa perusteella kykenee päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos alaikäinen ei kykene päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa. (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista §7).

Jos kyseessä on yleisvaarallinen tartuntatauti, epidemiologisen toiminnan tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä tartuntatautilain perusteella päätöksen tartunnan saaneen eristämisestä tai työstä, varhaiskasvatuksesta tai oppilaitoksesta poissaolosta ja tartuntataudille altistuneen karanteenista.

5.4 Asiakkaiden, potilaiden ja läheisten osallisuus

Osallisuuden menetelmiä ovat mm. asiakaspalautteen monipuolinen kerääminen, erilaiset kyselyt, haastattelut, asiakasraadit ja kokemusasiantuntijoiden sekä vapaaehtoisten mukaan ottaminen. Osallisuus tarkoittaa sekä kuulluksi tulemistä oman palvelunsa osalta että toiminnallista ja sosiaalista osallistumisen mahdollisuutta lähiyhteisössä.

5.5 Palautekanavat ja tiedon hyödyntäminen

Potilailla ja asiakkailla on mahdollisuus antaa palautetta monia kanavia pitkin. Epidemiologisen toiminnan asiakkaiden on mahdollista antaa monipuolisesti palautetta toimipisteissä, lisäksi palautetta ja tietoa asiakaskokemuksesta saadaan tietoa esimerkiksi kaupunkiyhteisen palautepalvelun, sekä erilaisten asiakaskyselyiden avulla. Asiakkaita kannustetaan palautteen antamiseen ja sosiaali- terveys- ja pelastuspalveluiden toimialalla otetaan käyttöön uusia menetelmiä, joilla asiakkaiden osallistaminen palvelukehitykseen olisi arjen työssä entistä helpompaa.

Kaupunkiyhteisen palautepalvelun kautta tulleet palautteet käsitellään Helsingin kaupungin palvelulupauksen mukaisesti viidessä arkipäivässä ja kuntalainen saa vastauksen sähköpostilla.

Epidemiologisen toiminnan palautteet käsitellään myös yhdessä henkilökunnan kanssa viikkokokouksissa ja kehitetään toimintaa entistä sujuvammaksi. Lisäksi asiakaspalautteet käsitellään Keskitettyjen palveluiden esihenkilökokouksissa kerran kvartaalissa ja tarvittaessa useammin.

5.6 Sosiaali- ja potilasasiavastaava

Asiakasneuvonta on puhelinnumerossa 09 3104 3355
Suojattua sähköpostia voi lähettää linkistä <https://securemail.hel.fi>
Sähköpostiosoite on sosiaali.potilasasiavastaava@hel.fi
Postiosoite on PL 6060, 00099 Helsingin kaupunki

Henkilökohtaisesta tapaamisesta sovitaan aina etukäteen. Lisätietoa sosiaali- ja potilasasiavastaava palvelusta saa internetsivuilta osoitteesta www.hel.fi/sosiaali-ja-potilasasiavastaava

5.7 Muistutukset ja kantelut

Muistutus tehdään sosiaalihuollon ja terveydenhuollon yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutus on vapaamuotoinen, eikä sen tekeminen rajoita asiakkaan oikeutta hakea muutosta siten kuin siitä on erikseen säädetty. Muistutuksen tekeminen ei myöskään vaikuta asiakkaan oikeuteen kannella asiasta sosiaalihuoltoa valvoville viranomaisille. Potilaslain 10 §:n mukaan ”jos muistutusta käsiteltäessä ilmenee, että potilaan hoidosta tai kohtelusta saattaa seurata potilasvahinkolaissa tarkoitettu vastuu potilasvahingosta, on potilasta neuvottava, miten asia voidaan panna vireille toimivaltaisessa viranomaisessa tai toimielimessä”. Neuvontaa potilasvahinkoasioissa annetaan muulloinkin kuin muistutuksen yhteydessä. Hallintolain mukaan muistutukseen on annettava vastaus ilman aiheetonta viivytystä. Asiakkaalle on pyynnöstä kerrottava vastauksen arvioitu antamisajankohta ja vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin. Asiakasta voi ohjata tekemään muistutuksen Helsingin lomakepohjalle (linkki: <https://www.hel.fi/static/sote/lomakkeet/301-290-muistutus-fi-sv.pdf>)

Muistutukseen ja kanteluun vastaamiselle on asetettu kohtuullinen vastaamisaika, joka on yksi kuukausi muistutuksen ja kantelun saapumisesta yksikön tietoon. Toimintatavat asiakkaiden tekemiin muistutuksiin ja kanteluihin vastaamisessa on määritelty pysyväisohjeessa (PYSY038 Lausuntojen ja vastausten valmistelu kanteluihin ja muistutuksiin). Epidemiologisen toiminnan toimintaa koskevat muistutukset ja kantelut käydään Epidemiologisessa toiminnassa läpi ja havaittuihin laatupoikkeamiin puututaan välittömästi. Muistutusta ja kantelua koskevat asiakirjat, selvitykset ja kirjalliset vastaukset säilytetään erillään asiakkaan/ potilaan hoitoon liittyvistä asiakirjoista. Muistutusten ja kanteluiden perusteella havaitut epäkohdat ja niiden perusteella tehdyt kehittämistoimenpiteet kirjataan ja niiden toteuttamista seurataan samalla tavoin kuin muidenkin poikkeamahavaintojen nojalla tehtyjä toimenpiteitä.

6 Henkilöstö

6.1 Ammatinharjoittamisen edellytykset ja valvonta

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ohjeistuksen mukaan työnantaja tarkistaa ennen päätöstä palvelukseen ottamisesta, että palkattavalla henkilöllä on tutkinnon lisäksi myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston Valviran rekisteröinti (Julkiterhikki). Työhaastattelussa tarkastetaan työtodistukset ja opintotodistuksien aitous sekä tarvittaessa ollaan yhteydessä suositteijaan. Työhaastattelussa kiinnitetään huomiota myös riittävään kielitaitoon.

Rikosrekisteriote tarkistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetussa laissa (741/2023, valvontalaki) mukaisesti.

6.2 Määrä, rakenne ja riittävyys

Henkilöstön määrä ja rakenne

Nimike	Määrä	Mitoitus (täytetään mikäli määritely)
ylilääkäri	1	-
lääkäri	2	-
osastonhoitaja	0,5	-
sairaanhoitaja	1	-
terveydenhoitaja	5	-
hygieniahoitaja	1	-
Yhteensä	10,5	

6.3 Perehtyminen ja osaamisen varmistaminen

Asiakas ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi ja edistämiseksi uudet työntekijät perehdytetään Terveysasematasolla sekä yksikkötasolla. Jokaiselle uudelle työntekijälle nimetään vastuuperehdyttäjä. Perehdyttäminen alkaa jo ennen työsuhteen alkua. Perehdytysmateriaali yksilöidään ja perehtymissuunnitelman mukaisesti perehdytyksen seuranta tehdään läpi työn aloituksen. Pitkiltä työvapailta palaavien perehdytys noudattaa saamaa kaavaa uusien työntekijöiden perehdytyksen kanssa.

Osaamista vahvistetaan jatkuvalla kouluttautumisella hyödyntäen kaupunkitasoista laajaa koulutustarjontaa ja lisäksi ulkopuolisia koulutusmahdollisuuksia tarjotaan. Keskitetyissä palveluissa käytämme kaupunkitasoisia hoito- ja toimintaohjeita hoidon laadun ja yhtenäisyyden varmistamiseksi.

Esihenkilöt vastaavat työntekijöidensä riittävästä osaamistasosta mahdollistamalla riittävän koulutuksen ja sisäisen tietotaidon levittämisen. Vuosittaisissa onnistumiskeskusteluissa käydään läpi osaamisen vahvistaminen ja yksilölliset koulutustarpeet. Työntekijällä on velvollisuus suorittaa työhön vaadittavat koulutukset. Sairaan- ja terveydenhoitajien lääkehoidon osaaminen varmistetaan suorittamalla tarvittavat LOVE –tentit viiden vuoden välein.

6.4 Työhyvinvointi ja turvallisuus

Työyksiköillä on käytössä Työsuojelupakki, jonka kautta tehdään vuosittain vaarojen arviointi ja toimenpiteet sen mukaan. Potilasvahinkoasiat ilmoitetaan HaiPro-järjestelmään ja käydään tilanteet ja toimenpiteen vastaavien ehkäisyksi tapahtuneessa yksikössä. Läheltä-piti tilanteet sekä häirintätilanteet ilmoitetaan myös Työsuojelupakin kautta.

Epidemiologisessa toiminnassa järjestetään säännöllisin väliajoin turvallisuuskävelyitä, joissa käydään läpi kiinteistön esiapuvalmiutta ja hätätilanteissa toimimista. Turvallisuuskortit ovat näkyvillä työhuoneissa ja kiinteistöjen turvallisuuskansiot ovat esillä joko kiinteistössä tai kiinteistön Teams-kanavalla. Jokaisella on työhuoneessa esillä vaaratilanteita varten ohjeistus, esimerkiksi pisto- tai viiltotapaturman varalta.

Työhyvinvointia seurataan säännöllisesti toteutettavalla henkilöstökyselyllä, jotka käsitellään epidemiologisen toiminnan työpaikkakokouksissa sekä Keskitettyjen palveluiden esihenkilökokouksissa. Lisäksi vuorovuosin toteutetaan Kunta10 ja Fiilari -kyselyt, jotka käsitellään ohjeistuksen mukaisesti. Tarvittaviin toimenpiteisiin puututaan ja tukena on laajat työterveyspalvelut sekä työsuojeluvaltuutetut.

Epidemiologisessa toiminnassa järjestetään vuosittain työhyvinvointia lisäävä Työhyvinvointipäivä, jossa yhteistyötä ja tiimihenkeä kehitetään. Lisäksi Onnistumiskeskusteluissa käydään läpi yksilötason työhyvinvointiteemaa.

6.5 Tartuntataudeilta suojaaminen

Tartuntatautilaki suojaa potilaita ja asiakkaita määritellyiltä tartuntataudeilta ja näin ollen lisää potilasturvallisuutta. Esihenkilö ohjaa työsuhteen alkaessa työntekijän työterveyshuoltoon, jossa tartuntalain mukaisten velvoitteiden täyttyminen varmistetaan.

Tartuntatautilain (1227/2016) 48 § sisältää veloitteen työntekijän ja työharjoittelussa olevan opiskelijan rokotussuojasta. Rokotussuoja tulee olla henkilöillä, jotka työskentelevät pääsääntöisesti ja toistuvasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluidenasiakas- ja potilastiloissa. Mikäli työntekijä ei anna selvitystä tai ei halua ottaa rokotteita, ohjaa esihenkilö hänet ottamaan yhteyttä omaan työterveyshoitajaan.

1.3.2017 voimaan astuneen tartuntatautilain (1227/2016) 55 § veloittaa potilaiden tai asiakkaiden suojaamiseksi työnantajaa vaatimaan tietyissä tehtävissä toimivalta työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tämä sairasta hengityselinten tuberkuloosia. Selvitys on vaadittava myös harjoittelijoilta ja muilta vastaavilta henkilöiltä, jotka toimivat työpaikalla ilman palvelussuhdetta. Ilman edellä mainittua selvitystä työntekijä ei saa toimia sosiaalihuollon tai terveydenhuollon toimintayksiköissä, eikä alle kouluikäisten lasten hoitotehtävissä.

7 Toimintaympäristö ja tukipalvelut

7.1 Toimintaympäristö

Epidemiologisen toiminnan toimitilat sijaitsevat Kallion virastotalon neljännessä kerroksessa. Käytössä on kahdeksan toimistotyöhön tarkoitettua 1-2 hengen huonetta.

Epidemiologisella toiminnalla ei ole omia vastaanottotiloja. Jalkaudumme tarvittaessa yhteistyötahojen tiloihin sekä kohteisiin, joissa teemme tartunnanjäljitystyötä.

7.2 Ympäristötyö

Epidemiologisessa toiminnassa on ekotukihenkilö, joka on valittu työyhteisön kesken. Ekotukihenkilöt opastavat ja kannustavat työtovereitaan ympäristön kannalta järkevämpiin toimintatapoihin oman työnsä ohella. Kaupunki ja toimiala tarjoavat ekotukihenkilöille koulutusta ja tukea.

Vuokranantaja / isännöitsijä vastaa jättesopimuksista ja tilaa astiat kiinteistön jätetilaan, josta palveluntuottajat kuljettavat jätteet jatkokäsittelyyn. Sisätilojen jätteasiat toimija hankkii itse.

Vaarallisten jätteiden jätehuollon järjestäminen toteutetaan kaupungin kilpailuttamien sopimusten puitteissa. Tilauksesta vastaa alayksikkö / toimipiste.

Kemikaaliturvallisuudella tarkoitetaan vaaramerkittyjen aineiden säilyttämistä, käyttämistä ja hävittämistä turvallisesti. Käyttöturvallisuustiedotteiden, suojainten ja torjuntavälineiden sekä siivousohjeiden kemikaalien sijainti ja oikea käyttö on tärkeää olla kaikkien tiedossa. Haitalliset kemikaalit on säilytettävä turvallisesti asiakkaiden ulottumattomissa.

Lääkejätteiden käsittely ja hävittäminen kuvataan lääkehoitosuunnitelmassa.

Esihenkilöt vastaavat lakisääteisen kemikaaliluettelon laatimisesta ja päivittää se vuosittain vaarojen arvioinnin yhteydessä.

7.3 Tiloihin liittyvät teknologiset ratkaisut

Epidemiologisen toiminnan kulunvalvonnassa noudatetaan Kallion virastotalon käytänteitä. Henkilökohtaisia turva- tai kutsulaitteita ei ole käytössä.

Monipaikkaisessa työssä noudatetaan Helsingin kaupungin ohjeistusta, erillisiä ohjeita mm. ergonomiaan, vakuutusturvaan sekä tietoturvaan ja etätyöstä tehdään kirjallinen sopimus.

7.4 Tukipalvelut ja alihankinta

Alihankintana tuotettujen palveluiden tulee vastata niille asetettuja sisältö-, laatu- ja asiakas / potilasturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia. Alihankintana tuotettujen palvelujen tuottajien kanssa tehdään sopimukset. Palveluntuottajien kanssa

käydään säännölliset yhteistyöneuvottelut. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Aulapalvelut ovat toimialan yhteisiä palveluita, jotka toteutetaan sovituissa Sotepen- kohteissa. Aulapalveluista hankitaan mm. avainten hallinnan ja kulunvalvonnan palveluita sekä asiakasohjausta ja postin jakeluun liittyviä tehtäviä.

Siivous- ja laitoshuolto vastaa kaikissa yksiköissä tilojen siisteyden ylläpidosta toimipisteiden tarpeiden ja sopimusten mukaisesti.

Tilapalvelut hallinnoivat ja tuottaa toimitiloihin liittyvät palvelut.

Pesulapalvelut tuottavat Puro-tekstiilipalvelut Oy. Palveluun sisältyy puhtaiden tekstiilien toimittaminen ja käytettyjen pestäväksi kuljettaminen yksiköistä.

7.4.1 Kuljetukset

Kuljetuspalveluita hankitaan sisäisesti Staran kuljetuspalveluista sekä esimerkiksi Postin palveluista.

8 Omavalvonnan seuranta

8.1 Raportointi

Omavalvonnalla varmistetaan, että toimintaa toteutetaan lainmukaisesti ja sopimuksia noudattaen. Omavalvonta on ennakoivaa ja aktiivista toimintaa ja siihen kuuluu riskitilanteiden tunnistaminen ja epäkohtiin puuttuminen.

Omavalvontasuunnitelma toimii yhtenä päivittäisjohtamisen työvälineenä. Omavalvontasuunnitelma päivitetään vuosittain ja aina, kun toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Omavalvonnan toteutumisesta raportoidaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sosiaali- ja terveyspalveluiden omavalvontaohjelman mukaisesti.

8.2 Arkistointi ja viestintä

Omavalvontasuunnitelmat toimitetaan allekirjoitettuina toimialan asiakirjahallintoon. Allekirjoittajia ovat epidemiologisen toiminnan ylilääkäri ja keskitettyjen palveluiden johtava ylilääkäri.

Epidemiologisen toiminnan omavalvontasuunnitelma on julkisesti luettavissa Helsingin kaupungin verkkosivuilla.

8.3 Suunnitelman hyväksyntä

Epidemiologisen toiminnan omavalvontasuunnitelman ovat hyväksyneet epidemiologisen toiminnan ylilääkäri sekä keskitettyjen palveluiden johtava ylilääkäri.

Helsinki 9.1.2025

Ylilääkäri Sanna Isosomppi

Johtava ylilääkäri Anna Nikula

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Sosiaali-, terveys- ja
pelastustoimiala,**

**Sosiaali- ja
terveyspalvelut**

Osoite ja yhteystiedot:

www.hel.fi